

MIEJSCA MAGICZNE I OSOBLIWE

MIEJSCA PRZEKLĘTYCH PRAKTYK

Tytuł zapożyczony z pracy dr Sławomira Moździocha „Przeklęte praktyki pogańskie na Śląsku wczesnośredniowiecznym”. W pytaniu o miejsca kultu dawnych Słowian na Śląsku na myśl przychodzi zwykle Ślęza – „śląski Olimp”, „święta góra Ślężan”. Oczywiście miejsc takich musiało być bardzo wiele. Uważa się, że pewne miejsca wyróżniające się w terenie i oddalone od siedzib ludzkich: wzniesienia, gaje, źródła, drzewa, duże głazy – mogły pełnić takie funkcje – ba! Ale które?

Przed kilku laty dr Moździoch wysnuł hipotezę, że wielokroć badane stanowisko archeologiczne w Gostyniu, obok Dalkowa, identyfikowane jako grodzisko, było właśnie miejscem kultu – a nie grodem. Chodzi o „Kowalową Górę” (przed wojną Schmiedeberg). Znajdowane tu od dawna grotty oszczepów i fragmenty naczyń, spowodowały, że w 1938 r. miejsce przebadaly służby archeologiczne z Wrocławia. Badania wykazały, że wierzchołek wzgórza otaczał częściowo rów o szerokości 3-4 m i głębokości do 2 m. Wewnątrz stanowiska ujawniono dotąd 8-10 jam. W dwóch z nich znaleziono pozostałości drewnianych słupów. Według dr Moździocha układ jam lub tkwiących w nich słupów wskazuje na możliwość wykorzystania ich do określania wschodów i zachodów słońca w poszczególnych porach roku. Zwykle przyjmuje się, że koniec funkcjonowania stanowiska (grodu) był nagły. Jednakże brak wyraźnej, czarnej warstwy spalenizny. Nie odkryto także pozostałości wału grodowego (wg wcześniejszych informacji miejscowych taki istniał; został zrównany w XIX w.). Znalezione drobnych fragmentów ludzkich kości i czaszek oraz znajdowane obok nich garnki i miski żelazne ze zbożem (dary) mogą być śladami odbywanego tu obrzędu grzebalnego Słowian, opisanego w kronice Thietmara. Na obecność miejsca kultowego mogłyby też wskazywać przechowane w tradycji nazwy miejscowe, przyjęte od słowiańskich mieszkańców (następnie przetłumaczone na niemiecki) np. Altgrund. Inna poszlaka: obok znajduje się źródło.

Czy szczątki ludzkie z Kowalowej Góry to pozostałości ciał spalonych na stosie?

W 1938 r. badaczy zaskoczyło odkrycie paleniska z co najmniej trzema szkieletami ludzkimi. Wyglądało tak, jakby nieboszczyków (?) odpowiednio ułożono. Czy kiedykolwiek uda się jednoznacznie wyjaśnić zagadki tego miejsca?

W niewielkiej odległości od Gostynia znajduje się Góra Św. Anny, z kaplicą pątniczą na szczycie pagórka. Przyjmuje się, że chrześcijańskie miejsce pielgrzymkowe bardzo często powstawały na miejscach, gdzie w okresie przedchrześcijańskim odprawiano pogańskie obrzędy.

Wzgórza Dalkowskie, ściśle związane z osadnictwem plemienia Dziadoszan, wciąż kryją niewyjaśnione tajemnice.